

OLOFSTRÖMS KRAFT AB

*Vi tackar alla våra
kunder för det gångna året
och önskar
God Jul & Gott Nytt År*

Jordkabel ingen garanti för elavbrott sid 2

Så fungerar elmarknaden sid 3

Ordföranden skulle vilja ha mer vattenkraft sid 4

Våra investeringar har halverat elavbrotten

”Sedan stormen Gudruns härjningar 2005 har vi successivt bytt ut luftledningarna mot jordkabel – cirka 100 miljoner har vi totalt investerat i vårt ledningsnät under tre års tid.

Geografiskt har vi grävt ner det mesta från Mörrum och västerut mot Valje, samt på flera håll i skogsbygden. Närmast på tur står sträckan mellan Olofström och Vilshult, utmed länsväg 121. Där gräver vi ner kabel samtidigt som VA-enheten drar vattenledning och OKTV lägger ner fiberkabel. Ett utmärkt exempel på fördelarna med att ha verksamheterna samordnade. Cirka 20 procent av anläggningskostnaderna sparar vi på det, samtidigt som vi får driftmässiga fördelar.

Med hänsyn tagen till räntorna och avskrivningarna på våra investeringar kommer elnätstaxan att justeras upp med ungefär fem procent för att vi ska täcka dessa kostnader. Att någonting blir dyrare är sällan roligt. Men i det här fallet tycker jag faktiskt det kan vara värt några extra kronor, eftersom våra kunder får valuta för pengarna i form av säkrare elförsörjning.

Våra investeringar har nämligen börjat bära frukt och vi noterar att antalet elavbrott har minskat med ungefär 50 procent inom tätbebyggda områden! Det beror inte bara på ”kablifieringen” av nätet, utan härrör sig även till att vi till 80 procent har trädsäkrat vår 50 kw överföringsledning.

Utbyggnaden av fjärrvärme ligger för tillfället på is eftersom vårt fliseldade värmeverk har slagit i taket kapacitetsmässigt. Nu arbetar vi på en lösning som innebär att vi bygger en ledning från Södra Cells bruk i Mörrum till Olofström för att ta till vara brukets överskottsvärme och kunna bygga vidare på vårt fjärrvärmenät. Det återstår dock fortfarande en lång beslutsprocess och en del pusselbitar måste falla på plats för att det ska bli verklighet.

Inför 2009 finns det några orosmoln på himlen till följd av höstens finanskris. Höjda räntor innebär ökade kostnader för de lån vi tagit till våra nätinvesteringar.

Vi hoppas nu på en stabilisering av ekonomin och sjunkande räntor.”

Jörgen Nilsson, VD
Olofströms Kraft AB

Det kan bli avbrott även med nedgrävd kabel

Jordkabel innebär inte att man automatiskt är förskonad från elavbrott eftersom luftledningar kan vara kopplade till samma linje.

Däremot minskar risken och avbrottet blir inte lika långt som tidigare.

Anders Viberg, driftchef på Olofströms Kraft AB, berättar att många kunder som bor intill en sträcka där luftledning ersatts med jordkabel ringer och är upprörda när det inträffar ett elavbrott.

– De har kanske upplåtit mark till oss och de har sett grävmaskiner gräva ned kabeln. Då tror de att elavbrottens tid är helt förbi, men så är det inte riktigt.

Han förklarar varför:

– Jordkabeln ligger nedgrävd utmed en sträcka där den förser flera hushåll med el. Längs med jordkabeln finns också ett antal transformatorkiosker och därifrån utgår det

luftledningar som förser hushåll, som ligger en bit bort från själva jordkabeln, med el.

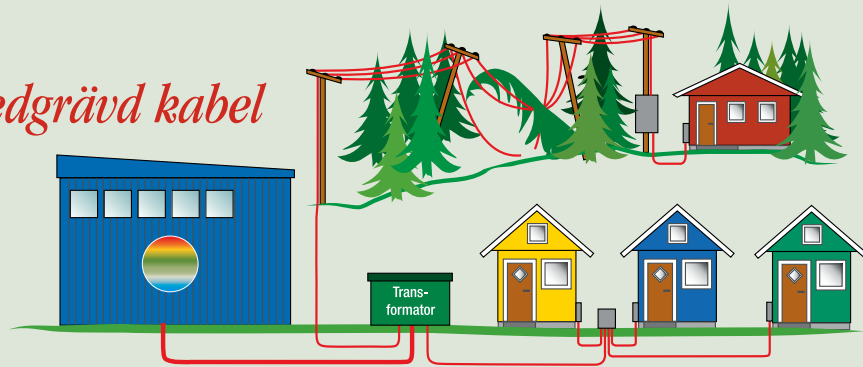
– Om ett träd faller över en sådan luftledning så släcks hela den utgående linjen från ställverket, alltså även den del som är jordkabel.

Vad händer då?

– Vi åker ut och öppnar en frånskiljare i transformatorkiosken så att huvudlinjen kan spänningssättas igen. Det begränsar avbrottet till enbart den zon som har sin försörjning från den skadade luftledningen. Detta arbete sker snabbt eftersom vi får ett automatiskt larm när högspänning slås ifrån.

Vid avbrott på högspänningsledning är det många som ringer in direkt och felrapporterar. Men det behöver man inte göra.

– Larmet kommer direkt till vår jourcentral.

Om många ringer in finns risken istället att telenätet blockeras och viktig information inte kommer fram.

Många vill ha besked omgående hur lång tid det kommer att ta innan felet är åtgärdat.

– Att svara på hur lång tid avbrottet kommer att ta är omöjligt innan fältarbetet är igång och man har kunnat konstatera felet.

Är det mörkt på ett större område så är det brott på en högspänningsledning, då behöver man inte felrapportera. Om det däremot bara är den egna villan eller ett fåtal villor som slocknat så är det troligen ett lågspänningsfel. Då ska man naturligtvis ringa till oss på tel: 0454-98 000 (dagtid) eller jourtid 0454-98 098.

Alla gamla elmätare är nu utbytt mot nya inom OKAB:s nätområde.

– Nu återstår intrimning av systemen för att få säker kommunikation mellan mätrarna och huvudkontoret, säger Anders Mattsson som leder arbetet.

Syftet med de nya elmätarna är att kunderna månadsvis ska debiteras exakt den förbrukning de haft föregående månad. I vissa fall kan man fortfarande få en räkning med beräknad förbrukning. Men då finns det ofta en förklaring till detta:

– Det beror i de flesta fall på att vi ej haft

Exakt debitering syftet med de nya elmätarna

kommunikation mellan mätaren och vårt huvudkontor.

– Avläsning görs exakt kl. 00.00 den första dagen i månaden, och om det då är t ex. störningar i GPRS-nätet så kommer inte mätarställningen fram i tid innan räkningen körs.

– Vi skall också skicka mätarställningen vidare till kundernas el-leverantör, senast den femte vardagen i den nya månaden.

– Har vi inte fått in någon mätarställning till dess, så grundar sig nästa faktura på en beräknad ställning. Detta justeras naturligtvis vid nästa faktura.

Vad görs för att förbättra kommunikationen?

– Vi sätter upp förstärkare i nätet där vi kör elnätets kommunikation.

– Justerar och byter ut till bättre antenner där vi kör GPRS och radiokommunikation.

– På sikt skall störningarna minskas, men systemen kommer att kräva ett kontinuerligt underhållsjobb. Anders Mattsson berättar vi-

dare att man fortfarande har problem med att få in mätarställningar från fritidshus och pumpanläggningar, speciellt vintertid.

– Det beror på att kunden bryter strömmen med huvudströmbrytaren. Mätaren slutar att fungera och vi mister kommunikationen.

– Om de istället bryter strömmen på gruppcentralen efter mätaren så fungerar det. Går inte det, kontakta oss, så att vi kan lösa det på annat sätt.

Kan man läsa av sin förbrukning på de nya elmätarna?

– Ja, i displayen står antalet kilowattimmar som förbrukats. Det är samma princip som med de gamla mätrarna. Vill man själv kontrollera sin månadsförbrukning får man notera sin mätarställning månad för månad. För frågor om de nya elmätarna och hur du bryter strömmen så att mätaren fortfarande fungerar: Ring Anders Mattsson på tel: 0454-98 044

Så här fungerar elmarknaden

Efter avregleringen av elmarknaden 1996, kan Du köpa el av vilket elhandelsbolag du vill. Fri prissättning råder och elpriset varierar beroende på tillgång och efterfrågan. Du kan göra jämförelser på elpriset under www.elprisguiden.se

Elnätet är en myndighetsreglerad marknad. Energimarknadsinspektionen (EMI) övervakar nätavgifter för transporten av el och kontrollerar att nätföretagens tariffer är skäliga. Däremot utövar de inte tillsyn över elpriserna (energin). Genom konkurrensen på elmarknaden råder fri prissättning.

Elkostnaden består av tre delar:

- Elnätkostnaden – kostnaden för transport av elen till hemmet som betalas till elnätbolaget.
- Energiförbrukningskostnaden – kostnaden för den el som förbrukas genom avtal med elhandelsbolag.
- Skatt och avgifter som betalas till staten.

Fördelning av förbrukningen

Största delen av bostadens totala energiförbrukning går till uppvärmning (ca 60 %). Hushållselen, den el som används till belysning, kyl/frys, spis, tvättmaskin och andra elektriska apparater utgör ca 20 % av förbrukningen. Resterande 20 % går till varmvatten, för att värma vatten till kök och badrum mm.

Spartips inför julen

En grads sänkning av inomhustemperaturen minskar uppvärmningskostnaden med 5 %. Om du duschar istället för att bada minskar elförbrukningen med ca 3 kWh/gång.

Om du använder en: Adventsljusstake med effekten 21 W så räcker 1 kWh i 48 timmar. Julgransbelysning (inne) på 48 W så räcker en 1 kWh i 21 timmar. Julgransbelysning (ute) på 112 W så räcker 1 kWh i 9 timmar.

OKAB värnar om miljön. Vill Du också vara med? Anmäl Dig för e-faktura och få en trisslott.

Erbjudandet gäller under december månad till Dig som idag inte har e-faktura.

För att erhålla e-faktura måste Du ha Internetbank. Det är viktigt att samma person som anmäler sig för e-faktura står för abonnemanget hos oss. Det går utmärkt att även ha autogiro kopplat till fakturan.

Du gör anmälan via Internetbanken som vidarebefordras till oss för behandling. När allt är klart erhåller Du trisslotten.

Vi kan tyvärr inte erbjuda e-faktura till Dig som har samlingsfaktura eller till företag. Har Du frågor om e-faktura är Du välkommen att kontakta oss på kundtjänst, tel: 0454 – 98 010.

Det går också bra att skicka e-post till oss på: kund@okab.net

Vad är en kWh?

EFFEKT - Watt (W)

X

TID - timmar (h)

=

ENERGI - kilowatt-timmar (kWh)

Vad kostar det?

Vad kostar det att ha en lampa tänd i en timma om lampan är på 40 watt och en kilowatt-timme kostar 1.50 kr?

$40/1000 \times 1.50 = \mathbf{6 \text{ öre/timma.}}$

Hur länge lyser lampan för 2 kronor?

$2/0,06 = \mathbf{33 \text{ timmar.}}$

Notera att energilampor drar endast ca 20% av en normal glödlampa.

Taxeändringar

På grund av ökade kostnader höjs en del taxor till nästa år.

Elnättaxan höjs i genomsnitt med cirka 5 % (inklusive moms). Fjärrvärmesaxen höjs i genomsnitt med 4 % (inklusive moms).

Föreslagen höjning av va-taxan är 8 % inklusive moms för brukningsavgiften (rörlig+fast) samt 15 % för anläggningsavgiften.

Förslaget ska behandlas av kommunfullmäktige i december varför vi bara kan ge en preliminär uppgift om höjningen.

(Gäller endast vatten)

De aktuella taxorna finns på vår hemsida www.okab.net.

Ni kan också kontakta oss så skickar vi ett tryck med taxorna till Er.

Välj e-faktura och få chansen att vinna miljoner

Ordföranden skulle vilja ha mer vattenkraft

Han skulle vilja bygga ut vattenkraften, och han skulle gärna ha satsat på vindkraft om ekonomin tillåtit.

– Jag förordar de koldioxidfria energialternativen, säger Lars-Göran Karlsson, ordförande i Olofströms Kraft AB.

Lars-Göran tillhör de politiska och fackliga veteranerna i Olofström och efter valet 2003 tog han över ordförandeklubban i kommunägda Olofströms Kraft AB. Han är ägarrepresentanten som tillsammans med övriga styrelsen och vd drar upp riktlinjerna för verksamheten.

– I ett kommunägt bolag har vi full koll på vårt elnät. Vi säkrar försörjningen och kan hålla en hög servicenivå, till exempel genom att ha en egen bemannad reception.

Händer det att du får frågor om Olofströms Kraft när Du är ute, och vad är det i så fall för frågor?

– Ja, det händer. Den vanligaste är varför vi har en fast nätavgift och svaret är att ledningarna finns där och vi måste finansiera underhållet av dem, samt kunna göra investeringar.

Till OKAB: s verksamhet bör också att de driver fem vattenkraftstationer.

– El som produceras säljer vi till Hydro Energi AB och det är en bra intäktskälla. Därför hade jag gärna sett en utbyggnad av vattenkraften, inte bara av kommersiella skäl utan för att det är miljövänlig energi som produceras.

Det finns planer på en kanal från Halen och ned till Brostugan för att utnyttja fallhöjden, men vi får se om det blir möjligt att realisera.

– En stor del av den ökade framtida elproduktionen kommer att vara vindkraft, men för tillfället har vi inte ekonomi att investera i det.

Lars-Göran Karlsson, ordförande i Olofströms Kraft AB.

Många av de beslut du är inblandad i handlar om just ekonomi, kan du beskriva de ekonomiska förutsättningarna för OKAB?

– När vi nu gör stora investeringar för att gräva ner kabel får vi större kostnader för räntor och avskrivningar. För att få balans i ekonomin måste vi då ta ut högre nätavgifter. Men jag tror att abonnenterna är beredda att betala lite extra för säkrare elförsörjning.

Tjejerna på kundtjänst vill ha nöjda kunder

– Vi på kundtjänst hjälper alltid till om du ringer eller besöker oss.

Vi arbetar med kunden i centrum och vill alltid avsluta ett samtal eller besök med en nöjd kund. Säger marknadsansvarige Carola Karlsson.

En del är lite missnöjda när de ringer men när vi gett vår förklaring är de oftast nöjda och samtalet avslutas i positiv anda.

Kan vi inte hjälpa till, så lotsar vi alltid kunden vidare eller ber att få ringa upp vid senare tillfälle.

Kundtjänst arbetar med kundkontakter via telefon och besök, registrering av nya och avflyttade kunder, ändringar i debiterings-systemet, fakturering, leverantörsbyten med mera. Kundtjänst debiterar renhållnings- och slamavgifter på uppdrag av Västblekinge Miljö AB.

Årligen produceras 95 000 fakturor på avdelningen. Växel- och receptionsservice ingår också.

Tjejerna på kundtjänst vill ha nöjda kunder. Från vänster: Eva Sundblad, Carola Ivarsson, Anna-Lena Gustavsson, Marie Ewertsson samt Carola Karlsson.

Investeringar ger bättre vatten

Planerade investeringar i VA-verksamheten uppgår till drygt 60 Mkr de närmaste fem åren, vilket är nödvändigt för att säkra vatten- och avloppsförsörjningen i kommunen. För att klara investeringarna krävs en anpassning av VA-taxan, och kunderna får räkna med en årlig höjning med omkring tio procent de närmaste åren.

Dricksvattenförsörjningen säkras bland annat genom en ny intagspunkt och ledning i sjön Halen, där vattnet tas på 12 meter djup i stället för som tidigare 2,5 meter. Det borgar för bättre vattenkvalitet med mindre risker för yttre påverkan. Samtidigt har två nya grundvattenbrunnar anlagts, i syfte att öka den tillgängliga grundvattenkapaciteten. Målsättningen är att under en kortare period klara hela vattenförsörjningen med enbart grundvatten, alternativt sjövattnet. Vattenskyddsområden med föreskrifter för samtliga vattentäkter i hela kommunen ska fastställas senast år 2009.

Investeringar ska även göras i Olofströms vattenverk, med bland annat byte av vattenreningsprocess. Vattenverket, som är cirka 40 år gammalt, kommer att uppdateras på flera punkter. Vattenverket i Vilshult kommer att läggas ner. Orsaken är att vattenkvaliteten från befintliga brunnar försämrats, vilket på sikt skulle innebära problem.

– Att anlägga nya brunnar skulle bli kostsamt och det är osäkert om vattenkvaliteten skulle bli bättre.

Vi väljer istället en lösning med överföringsledning från Olofström till Vilshult, berättar Jan Everling, verksamhetschef inom vatten- och avloppsrening på OKAB.

För att säkra dricksvattenförsörjningen i kommunen krävs stora insatser, bland annat i sjön Halen

Reningsverket i Jämshög, som också är cirka 40 år, kommer att restaureras och byggas om för att klara de myndighetskrav som gäller från 1 januari 2011. I Hemsjö kommer det att byggas ett helt nytt reningsverk.

Dessa håller successivt på att byggas om och bytas ut.

Klimatförändringen som bland annat inneburit ökade nederbörds mängder med tidvis kraftiga skyfall, medför att även nyare delar av ledningsnätet behöver åtgärdas för att undvika översvämningar.

Utbyggnader av nätet sker också de närmaste 2-3 åren för att ansluta avlopp till fastigheter i Biskopsmåla och vid Stationsvägen i Grännum.

Vattenledningen transporterades ut till intagningspunkten där vattendjupet är 12 meter.

Samtidigt ser man över avloppsledningsnätet och vidtar åtgärder för att inte regn- och grundvatten ska tränga in i avloppsledningarna, vilket medför en onödig belastning på reningsverket. Inom kommunens Va-ledningsnät finns många äldre delar som har brister.

Camilla Åberg, processingenjör på Olofströms Vattenverk, tar prover på Halens vattenkvalitet.

Fler kanaler och bättre bild med digital-TV

OKTV erbjuder numera både ett analogt och ett digitalt kanalutbud till sina kunder. I det digitala utbudet tillkommer dessutom kanalerna TV8 och CNN – helt gratis.

Olofströms Kabel TV AB arbetar ständigt med att förbättra utbudet till sina kunder och att komplettera det analoga utbudet med ett digitalt är ytterligare ett steg i den riktningen.

– Vi kan säga att den som är kund hos oss får digital-TV på köpet, säger Anders Wahlberg på OKTV. Förutsättningen för att se vårt digitala utbud är att man har en TV-apparat med inbyggd DVB-C-mottagare. Har man en vanlig analog TV går det att köpa till mottagaren.

– Det finns även möjlighet att hyra den från oss. Startkostnaden är då 400 kronor, sedan hyr man utrustningen för 39 kronor i månaden. En annan fördel är att man kan få bättre bild med digital tv-mottagare.

De här kanalerna ingår i det analoga utbudet: SVT 1, SVT 2, SVT 24, Barnkanalen, Kunskapskanalen, TV3, TV4, TV4+, TV4 Sport, Kanal 5, TV 6, Kanal 9, Cartoon Network, TCM, MTV, Discovery, TV4 Film, Viasat Sport, Animal Planet.

Det här ingår i det digitala utbudet: SVT 1, SVT 2, SVT 24, Barnkanalen, Kunskapskanalen, TV3, TV4, TV4+, TV4 Sport, Kanal 5, TV 6, TV 8, Cartoon Network, TCM, MTV, Discovery och CNN.

Anders Wahlberg berättar att det digitala utbudet har utökats med två nya kanaler - gratis.

Priset får kunderna att välja ip-telefoni

Ip-telefoni är på stark frammarsch och antalet anslutna kunder hos OKTV är nu över 600.

– Kunderna har framförallt upptäckt hur mycket pengar de kan spara genom att ringa via bredband, säger Anders Wahlberg. Medan teleoperatörerna tar betalt för startkostnad, abonnemang, fakturering och nummerpresentation, så är allt detta gratis om man ringer via OKTV.

– Lägg därtill att uppkopplingsavgiften per samtal är 13 öre, medan de övriga operatörerna ligger mellan 45-69 öre, så inser man att det blir billigare.

Dessutom ligger OKTV långt under många operatörers avgifter för fastnätsamtal och mobilamtal. För dem som ofta ringer utlandssamtal finns också stora vinster att göra. Minuttaxan beror på hur väl utbyggd infrastrukturen är i landet, och hur telemarknaden ser ut där.

– Om vi tar USA och Kanada som exempel så kostar det 8 respektive 5 öre i minuten att ringa dit med oss.

Andra bra exempel på låga minuttaxor är Kroatien med 22 öre, Slovenien 23 öre, Serbien 69 öre, Finland 40 öre och Polen 14 öre.

En telefoniadapter till bredbandet kostar 395 kronor och att flytta med sitt befintliga telefonnummer kostar 375 kr. Sedan utgår en minimidebitering med 59 kr per månad.

– Men samtidigt får man ringa för hela den summan – och det gör de flesta. Dessutom ringer man gratis till alla andra som har ip-telefoni, tillägger Anders Wahlberg.

Jessica Holm är en av de nya ip-abonenterna.

– Jag väljer ip-telefoni för att det ska bli billigare att ringa, det har jag hört via mina vänner. Tidigare sades det att det blev sämre ljudkvalitet, men de jag pratat med har inte märkt några försämringar. Möjligen kan det skrapa till någon sekund vid enstaka tillfällen, men det är ju inget som direkt stör.

FOTNOT: För komplett prislista för ip-telefoni, gå in på www.oktv.se och välj priser.

Miljötips

Även små läckor kostar stora pengar

Ett hål på 0.5 millimeter är inte större än punkten som avslutar denna mening. Men med ett sådant hål på vattenledningen så rinner det ut ca 14 kubikmeter vatten i månaden – helt i onödan. Kontrollera därför regelbundet att vattenmätaren står helt stilla när alla kranar är stängda. Rör visaren sig finns det läckor, otäta kranar eller kanske en läckande wc-stol i fastigheten. Ta också för vana att kontrollera vattenmätarens sifferverk när du får din räkning och meddela kundtjänst om debiterad förbrukning skiljer sig markant från vad mätaren visar. Då justeras den preliminära förbrukningen till rätt nivå.

Så kan du hjälpa till att värna om miljön

Genom att välja miljömärkta rengöringsmedel och inte överdosera så bidrar du till att det blir lättare att rena det som spolats ner i toaletten eller hälls i avloppet. En tumregel är att – utöver toalettpapper – bara spola ned sådant som har passerat genom kroppen. Bomullstoppar, bindor och kondomer kastas bland övrigt avfall. Kemikalier, fett och övrigt skräp ska heller inte passera genom avloppet.

Fett stoppar avloppet!

Fett i avloppet stelnar och fastnar på väggarna i ledningarna – och till slut blir det stopp i rören. Dessutom uppstår svavelvätebildning och dålig lukt. I hushållet ska man därför inte hälla fett direkt i avloppet. En stekpanna torkas enkelt ur med ett hushållspapper och spadet från julsinkan kan man hälla i en mjölkkartong där det stelnar och kan sedan kastas bland övriga sopor.

Här krävs fettavskiljare

Vissa kommersiella verksamheter är ålagda att ha en fettavskiljare som gör att fett inte följer med ut i avloppsledningen. Fettavskiljaren skall vara typgodkänd och tömmas minst en gång per kvartal genom tömningsavtal.

Verksamheter som normalt måste ha fettavskiljare är: bageri, café/konditori, catering, charkuteri, livsmedelsbutik med manuell chark, gatukök, mottagningskök, pizzeria, restaurang, slakteri, storkök och salladsbar.